

Madona dostala nový příběh

JIŘÍ ŠMERAL

Litomyšl – Více otázek než odpovědí. Takové je vyznění jednodenní konference Nové tváře starých soch, kterou město uspořádalo ve spolupráci s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice a Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy. Setkání, které bylo otevřené rovněž široké veřejnosti, se zúčastnila řada předních historiků umění a dalších odborníků.

Hlavním smyslem konference byly možnosti prezentace a rozvíjení historického dědictví. Jak bychom měli nakládat s mimořádně cennými památkami, jako je nejstarší dochovaná dřevorezba na našem území Madona z Osíka, aby nezůstaly jen pozoruhodnými předměty v muzejních vitrínách. Jednání bylo rozděleno do

tří bloků. První se věnoval konzervacím a restaurování památek, druhý prezentaci díla a třetí se pokusil předchodzí témata zapojit do širšího kontextu.

Madona z Osíka byla objevena před šesti lety ve vesnici Osík, nedaleko Litomyšle. Umělecko-historický průzkum památky ukázal, že se jedná o nejstarší dochovanou polychromovanou

dřevorezbu na našem území. Madoně, která pravděpodobně pochází ze severovýchodního Švýcarska, však schází tvář. Socha se ocitla mimo své přirozené prostředí a přestala být kultovním předmětem.

Výstava madony v kryptě litomyšlského kostela Nalezení svatého Kříže se stala mimořádnou událostí letošního roku. Autorem instalace je architekt Josef Pleskot, který ale nepřizpůsobil pouze výstavní prostor krypty, ale opatřil madonu novou tvář. Tento unikátní experiment, který přesáhl zvyklosti prezentace podobně výjimečných děl, nastolil otázku, jakým způsobem máme zpřítomňovat naši minulost. Stal se výzvou k přemýšlení a diskuzi, kterou se organizátoři konference rozhodli vyvolat.

„To, že Madona z Osíka je

nejstarší řezba na našem území, je už samo o sobě vzrušující. Byla to výzva, která se nedá odmítnout. Navíc je tu záhada, odkud pochází, jak je stará, kdo se k ní modlil. A nakonec to, že soše chybí hlava. Nás ani tak nezajímala výstava, ale chtěli jsme se pokusit otevřít určité otázky,“ říká kurátor Marius Winzeler. „Výstava víc otázek klade, než odpovídá. Chtěli jsme předmět z dávné minulosti vtáhnout do naší současnosti, aktualizovat jej a použít jako zrcadlo nebo jako podnět, který rezonuje v současnosti. Jestli jsme schopni udělat emocionální most k této soše, k tomu, co reprezentovala. Nejen k tomu náboženskému, ale i existenciálnímu. Myslím, že se tím Madoně z Osíka podařilo dát nový příběh,“ uzavírá Winzeler.

Madona dostala nový příběh

10.11.2016 Orlický deník str. 2 Orlicko a okolí

JIŘÍ ŠMERAL Univerzita Pardubice

Litomyšl – Více otázek než odpovědí. Takové je vyznění jednodenní konference Nové tváře starých soch, kterou město uspořádalo ve spolupráci s **Fakultou restaurování Univerzity Pardubice** a Katolickou teologickou **fakultou Univerzity** Karlovy. Setkání, které bylo otevřené rovněž široké veřejnosti, se zúčastnila řada předních historiků umění a dalších odborníků.

Hlavním smyslem konference byly možnosti prezentace a rozvíjení historického dědictví. Jak bychom měli nakládat s mimořádně cenným památkami, jako je nejstarší dochovaná dřevorezba na našem území Madona z Osíka, aby nezůstaly jen pozoruhodnými předměty v muzejních vitrínách. Jednání bylo rozděleno do tří bloků. První se věnoval konzervacím a restaurování památek, druhý prezentaci díla a třetí se pokusil předchozí témata zapojit do širšího kontextu.

Madona z Osíka byla objevena před šesti lety ve vesnici Osík, nedaleko Litomyšle. Uměleckohistorický průzkum památky ukázal, že se jedná o nejstarší dochovanou polychromovanou dřevorezbu na našem území. Madoně, která pravděpodobně pochází ze severovýchodního Švýcarska, však schází tvář. Socha se ocitla mimo své přirozené prostředí a přestala být kultovním předmětem.

Výstava madony v kryptě litomyšlského kostela Nalezení svatého Kříže se stala mimořádnou událostí letošního roku. Autorem instalace je architekt Josef Pleskot, který ale nepřizpůsobil pouze výstavní prostor krypty, ale opatřil madonu novou tvář. Tento unikátní experiment, který přesáhl zvyklosti prezentace podobně výjimečných děl, nastolil otázku, jakým způsobem máme zpřítomňovat naši minulost. Stal se výzvou k přemýšlení a diskuzi, kterou se organizátoři konference rozhodli vyvolat.

„To, že Madona z Osíka je nejstarší řezba na našem území, je už samo o sobě vzrušující. Byla to výzva, která se nedá odmítnout.

Navíc je tu záhada, odkud pochází, jak je stará, kdo se k ní modlil. A nakonec to, že soše chybí hlava. Nás ani tak nezajímala výstava, ale chtěli jsme se pokusit otevřít určité otázky,“ říká kurátor Marius Winzeler.

„Výstava víc otázek klade, než odpovídá. Chtěli jsme předmět z dávné minulosti vtáhnout do naší současnosti, aktualizovat jej a použít jako zrcadlo nebo jako podnět, který rezonuje v současnosti. Jestli jsme schopni udělat emocionální most k této soše, k tomu, co reprezentovala. Nejen k tomu náboženskému, ale i existenciálnímu. Myslím, že se tím Madoně z Osíka podařilo dát nový příběh,“ uzavírá Winzeler.

Foto popis|

Region| Východní Čechy